

Občanský zákoník

Komentář

Petrov • Výtisk • Beran a kol.

1. vydání

2017

Předmluva

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám ve spolupráci s nakladatelstvím nový komentář k občanskému zákoníku. Jedná se o výsledek sdíleného úsilí nabídnout v jednom svazku stručný a přitom obsahově plnohodnotný výklad, upozornit na praktické problémy s návrhem jejich řešení a co nejvíce zpracovat dostupné zdroje, zejména nová soudní rozhodnutí a tu část dosavadní judikatury, kterou lze dle našeho názoru použít i za účinnosti nového občanského zákoníku.

Praktickému zaměření komentáře a časovým nárokům na přípravu úsporně psaného a rozsáhlého odzdrojovaného textu odpovídá i složení autorského kolektivu. Čítá 82 odborníků, kteří za 3 roky účinnosti občanského zákoníku měli možnost nabýt konkrétní zkušenosti s jeho uplatňováním v jednotlivých, specializovaných oblastech. Zastoupeni jsou zejména soudci soudů všech stupňů, advokáti, notáři a vyučující na právnických fakultách, ale také talentovaní justiční čekaté a asistenti, advokátní koncipenti a notářští kandidáti. Text má přesto zásadně jednotnou podobu kladoucí důraz na přehledné členění. Pro snadnou a rychlou orientaci v textu je nadepsán téměř každý odstavec, a proto komentář neobsahuje uvozující pasáže shrnující obsah výkladu. Stejně tak nejsou zařazeny jinak tradiční výčty právních vět soudních rozhodnutí, jednak z důvodu rozsahu, ale zejména proto, že početné odkazy na judikaturu tvorí integrální součást textu.

Byť bylo naším cílem navrhnut přesvědčivé a co nejjednoznačnější řešení nastíněných problémů, současně jsme otevřeně citovali nejen uveřejněné názory souhlasné, ale i opačné. Tím jsme Vám umožnil zvážení i případních alternativních možností výkladu. Dodáváme také, že výklady zastávané v tomto komentáři nemusí být (i přes použité množné číslo) vždy zastávány všemi autory.

Komentář zapracovává i novelu občanského zákoníku provedenou zákonem č. 460/2016 Sb. Přehledně je znázorněno, jak text občanského zákoníku zněl před i po účinnosti novely. Při výkladu se také vyjádřujeme k právním pravidlům původním i novelizovaným, a to i v souvislosti s přechodnými ustanoveními novely.

Společnou vizí nakladatelství a autorů je udržet praktický a aktuální obsah komentáře a přicházet s novými vydáními v kratších intervalech, než je u komentářové literatury obvyklé. To umožní adekvátně reagovat na vývoj judikatury, která se bude v nadcházejících letech objevovat stále častěji.

Věříme, že předkládaný komentář si u Vás najde své místo a ušetří Vám čas při každodenním řešení právních případů.

Závěrem nám dovolte poděkovat kolegům, kteří byli významným zdrojem rad, připomínek a konzultací, a našim rodinám, které s neutuchajícím porozuměním sdílely naše nasazení pro práci nad komentářem.

Česká republika, březen 2017

Autoři

Komentář zpracoval autorský kolektiv pod vedením J. Petrova, M. Výtiska a V. Berana
Vydalo Nakladatelství C. H. Beck v Praze v roce 2017

Redakce: JUDr. Evelina Součková

Vydání první

Sazba: SV, spol. s r. o., Praha

Tisk: Druckerei C. H. Beck, Nördlingen, Německo

© Nakladatelství C. H. Beck, 2017

ISBN 978-80-7400-653-1

O autorech

JUDr. Jan Bajer působí v advokátní kanceláři Bajer & Bajerová, advokáti. V minulosti vykonával advokaci ve středně velké česko-slovenské advokátní kanceláři. V rámci výkonu své praxe se zaměřuje mj. na předávání rodinných „firem“ dalším generacím či správu majetku prostřednictvím nadací či nadačních a svěřenských fondů. Tím je dáno také zaměření jeho publikační činnosti na nadace, zejména ty soukromé.

Mgr. Jan Balarin, Ph.D., je advokátem a spolupracovníkem Centra právní komparatistiky Právnické fakulty UK. Specializuje se na soukromé právo a civilní proces; publikuje především v oblasti civilního procesního práva (kolektivní vynucování práva) a obecných otázek občanského práva hmotného (např. princip dobré víry). Účastnil se též projektu evropského občanského zákoníku (Studijní skupiny pro evropský občanský zákoník).

JUDr. Irena Bartoníčková je od roku 2012 místopředsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 5. Předtím působila jako předsedkyně senátu Obvodního soudu pro Prahu 5 a před vstupem do justice jako advokátku v Krajském sdružení advokátů Praha.

Mgr. Ilona Benešová ve funkci soudkyně působí od roku 1999. V letech 1999–2012 působila jako soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 8 se specializací na věci péče o nezletilé, v letech 2012–2015 pak jako místopředsedkyně Obvodního soudu pro Prahu 8 pro věci opatrovnické, exekuční a dědické. Od roku 2016 je předsedkyně Obvodního soudu pro Prahu 4.

Mgr. Vladimír Beran je předsedou odvolacího senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem specializovaného na obchodněprávní spory. V justici působí od roku 2001. Je spoluautorem publikace „Jirsa J. a kolektiv. Občanské soudní řízení“.

JUDr. Jana Bílková je soudkyní Okresního soudu v Pardubicích. Od roku 2010 působila jako asistentka soudce Nejvyššího soudu. Od roku 2013 do začátku roku 2016 byla asistentkou soudce Ústavního soudu. V roce 2012 zahájila doktorské studium na Právnické fakultě MU. Věnuje se dále odborné publikační činnosti, včetně komentářové literatury.

Mgr. Janka Brezáňová je absolventkou Právnické fakulty UK. Od absolvatoria působí v advokaci. V současné době je seniorní advokátkou v AK JŠK a předtím pracovala v mezinárodních kancelářích Linklaters a Clifford Chance, včetně jejich poboček ve Stockholmu a Londýně. V rámci praxe se zaměřuje zejména na právo obchodních společností, občanské a pracovní právo, včetně práva na ochranu osobních údajů.

JUDr. Petr Bříza, Ph.D., LL.M., je společníkem advokátní kanceláře Bříza & Trubač, rozhodcem a mediátorem. Ve své praxi se věnuje zejména přeshraničním transakcím a sporům, smluvní agendě a právu EU. O této tématice také přednáší a publikuje v ČR i zahraničí (je např. autorem komentáře k zákonu o mezinárodním právu soukromém) a působí též v různých odborných a poradních sborech.

JUDr. Petr Coufalík je doktorandem na katedře občanského práva Právnické fakulty MU a od roku 2014 pracuje jako asistent soudce Nejvyššího soudu. Věnuje se především civilnímu právu procesnímu a z oblasti soukromého práva problematice věcných práv.

JUDr. Jiří Čermák je partnerem advokátní kanceláře Baker & McKenzie se zaměřením na právo IT a právo duševního vlastnictví. Externě působí na Právnické fakultě UK a na EPO v Mnichově. Je autorem publikace „Internet a autorské právo“ a spoluautorem knih „International Encyclopaedia of Laws for Cyber Law – Czech Republic“, „Internetové právo“ a „Enforcement of Intellectual Property Rights in the Czech Republic“.

JUDr. Kateřina Čuhelová, Ph.D., je předsedkyní senátu Krajského soudu v Brně. Dlouhodobě se věnuje tématu domácího násilí, k němuž přednáší i publikuje. Externě přednáší též na Masarykově univerzitě v Brně.

JUDr. Eva Dobrovolná, Ph.D., LL.M., je odbornou asistentkou na katedře občanského práva Právnické fakulty MU. Studovala na Právnické fakultě MU a na Universitat Regensburg. Kromě toho

absolvovala několik dlouhodobých vědecko-výzkumných stáží na zahraničních univerzitách. Specializuje se na oblast občanského práva (zejména věcná práva) a civilního procesu.

Mgr. Tomáš Doležil, Ph.D., LL.M. Eur., je absolventem Právnické fakulty MU a držitelem titulu LL.M. Eur. v oboru evropského práva z Evropského institutu v Saarbrückenu. Titul Ph.D. získal na VŠE v Praze. Je společníkem v AK JŠK, předtím pracoval v mezinárodních kancelářích Linklaters a Clifford Chance. Přispívá do řady odborných periodik a je autorem několika publikací. Je předsedou redakční rady časopisu Jurisprudence.

Mgr. Petr Duda absolvoval Právnickou fakultu ZČU v roce 2009, poté pracoval jako notářský koncipient v notářské kanceláři pro obvod Prahy 10. V současné době je trvalým zástupcem JUDr. Jana Krúty, notáře v Praze. Zaměřuje se praktické problémů při aplikaci práva a jeho přirozenoprávní výklad.

JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D., LL.M., po ukončení studia na Právnické fakultě UK působil jako justiční čekatel, v roce 2005 byl jmenován soudcem. Od roku 2016 je soudcem Nejvyššího soudu. Je nositelem stipendia nadace Alexandra von Humboldta, absolvoval studijní pobyt na univerzitách v Berlíně (Humboldt), Tubinkách a Freiburgu. Působí též jako odborný asistent na katedře občanského práva Právnické fakulty UK.

JUDr. Klára Dvořáková, M.A., je advokátkou a partnerka Holubová advokáti, specializuje se na cestovní právo, náhradu škody a přeshraniční spory. Je autorkou úspěšné knihy Cestovní právo (2015), první publikace svého druhu v ČR. Je rovněž členkou Panevropské organizace právníků zabývajících se újmovou na zdraví (PEOPIL) a vedoucí Skupiny právních expertů Mezinárodní horolezecké federace (UIAA).

JUDr. Dana Enochová působí v justici od roku 1993. Od roku 1995 byla předsedkyní senátu Okresního soudu Karlovy Vary, od roku 1999 předsedkyní senátu Obvodního soudu pro Prahu 6, kde se specializuje na rodinné právo – řízení nesporná.

Mgr. Jana Guričová je advokátní koncipientkou v advokátní kanceláři Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář. Ve své praxi se zaměřuje převážně na smluvní právo a právo obchodních společností, a věnuje se rovněž publikační činnosti v těchto oblastech.

Mgr. Ondřej Hampl je advokátem spolupracujícím s advokátní kanceláří BADO KH. Ve své praxi se věnuje zejména právu fúzí a akvizic, financování a korporátním restrukturalizacím, typicky v rámci komplexních transakcí a projektů s přeshraničním prvkem. V roce 2009 absolvoval Právnickou fakultu UK.

Mgr. David Havlík je od roku 2014 předsedou senátu Nejvyššího soudu se specializací na věcná práva. Je lektorem Justiční akademie pro vzdělávání justičních čekatelů a asistentů.

JUDr. Ing. Pavel Horák, Ph.D., je předsedou senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu. V justici předtím působil jako soudce u Okresního soudu v Kladně a poté u Krajského soudu v Praze jakožto soudu odvolacího. V soudní praxi se věnuje především závazkovému právu. V této oblasti působí publikačně i lektorský.

JUDr. Ing. Dušan Hrabánek vystudoval Právnickou fakultu UK a Fakultu mezinárodních vztahů VŠE. Rigorózní zkoušku složil na Právnické fakultě MU. Od roku 2008 pracoval jako asistent předsedkyně Nejvyššího soudu JUDr. Ivy Brožové. Od roku 2013 je soudcem Okresního soudu v Českých Budějovicích se specializací na civilní věci. V publikační činnosti se zaměřuje na právo spolkové, právo obchodních korporací a věcná práva.

Mgr. Ing. Pavlína Hubková, LL.M., je asistentkou soudce na správním úseku Městského soudu v Praze a doktorandkou na katedře podnikového a evropského práva VŠE. Vystudovala Právnickou fakultu UK a Fakultu mezinárodních vztahů VŠE v Praze. Na Evropském univerzitním institutu ve Florencii absolvovala roční výzkumný program LL.M. se zaměřením na evropské soutěžní právo.

Mgr. et Bc. et Bc. et Bc. Vladimír Janošek je absolventem oboru Sociálně ekonomického a Finance na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity, Teorie a praxe přípravného řízení trestního na Právnické fakultě MU a Právo na Právnické fakultě UP. Působí jako advokátní koncipient ve společnosti Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář. Věnuje se zejména otázkám obchodního práva.

JUDr. Lubomír Janoušek, Ph.D., je od roku 2006 předsedou senátu Obvodního soudu pro Prahu 6, občanskoprávní a obchodní agenda, od roku 2014 se specializací na věci s cizím prvkem. Je spoluautorem publikací „Komentář k Ústavě a Listině“, „Seminární praktikum Ústavního práva, Státověda“. Lektorský působil též na Vzdělávacím zařízení Ministerstva financí či Právnické fakultě ZČU.

JUDr. Michal Janoušek působí jako asistent předsedy senátu Nejvyššího soudu a dokončuje doktorské studium doktorského studijního programu na katedře občanského práva Právnické fakulty MU. V minulosti se účastnil několika stáží na obecných soudech a na Ústavním soudu. Po dobu studia rovněž dlouhodobě působil v advokátní kanceláři.

Mgr. Anežka Janoušková absolvovala v roce 2016 Právnickou fakultu UK, kde na katedře občanského práva pokračuje v doktorském studiu. V rámci magisterského studia strávila v rok na Universitát Hamburg v Německu. Zaměřuje se na občanské právo hmotné, zejména závazkové, a na občanské právo procesní. Obojímu se věnuje i na legislativním odboru Ministerstva spravedlnosti.

JUDr. Michaela Janoušková je předsedkyní senátu Městského soudu v Praze. V justici působí od roku 1999, v letech 2002–2015 jako soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 8 mimo se specializací na bytové právo a spory s mezinárodním prvkem.

Mgr. Klára Jantosová je předsedkyní senátu Obvodního soudu pro Prahu 6. Od roku 2003 do roku 2007 byla činná v advokaci a v justici působí od roku 2007, v letech 2011–2016 jako soudkyně specializující se na opatrnickou agendu včetně sporů s mezinárodním prvkem, od roku 2016 se specializací na trestní právo.

Mgr. Ing. Petr Janů je členem ČAK jako advokát a KDP ČR jako daňový poradce. Absolvoval Právnickou fakultu UK a Fakultu mezinárodních studií VŠE. Specializuje se na právo fúzí a akvizic a dále též na korporační a finanční právo. Podílel se na řadě významných projektů pro mezinárodní advokátní kancelář v Praze a Frankfurtu nad Mohanem. Od roku 2014 spolupracuje s advokátní kanceláří BADOHK.

JUDr. Eva Kabelková v roce 1986 ukončila Právnickou fakultu UK. Od roku 1988 vykonává advokaci, nyní jako společník AK Svejkovský, Kabelková a spol. Zaměřuje se na občanské a obchodní právo, smluvní agendu, je insolvenčním správcem. Vede přednášky k občanskému zákoníku a zákonu o obchodních korporacích. Je autorkou a spoluautorkou komentářů k občanskému zákoníku.

JUDr. Jiří Kindl, MJur., Ph.D., je advokátem a partnerem v advokátní kanceláři Weil, Gotshal & Manges, kde se dlouhodobě specializuje zejména na právo ochrany hospodářské soutěže. Právo studoval kromě Právnické fakulty UK též na University of Oxford ve Velké Británii. Pravidelně na téma ochrany hospodářské soutěže publikuje v ČR i v zahraničí. Externě vyučuje soutěžní právo na Právnické fakultě UK a na VŠE v Praze.

Mgr. David Kittel absolvoval v roce 2010 Právnickou fakultu MU. Od roku 2016 působí jako notář v Plzni.

Mgr. Šimon Klein v roce 2013 absolvoval Právnickou fakultu UK. Je notářským kandidátem v kanceláři JUDr. Ing. Ondřeje Kličky, notáře v Praze. Pravidelně publikuje v odborném tisku. Je členem redakční rady časopisu Ad Notam a členem Mezinárodní komise prezidia Notářské komory ČR.

JUDr. Ing. Ondřej Klička je notářem v Praze. V roce 2001 absolvoval Národohospodářskou fakultu VŠE a v roce 2006 Právnickou fakultu UK. Od roku 2011 notářem v Praze, soudním komisařem Obvodního soudu pro Prahu 4. V roce 2014 ministryně spravedlnosti byl jmenován členem Komise pro rekodifikaci civilního práva procesního.

JUDr. Jiří Kocourek se dlouhodobě zabývá aplikací zákoníku práce a právních předpisů souvisejících s realizací pracovních vztahů soudců a pracovněprávních vztahů státních zástupců a zaměstnanců v resortu Ministerstva spravedlnosti. Je lektorem Justiční akademie, zkušebním komisařem pro zkoušky justičních a právních čekatelů a vyšších soudních úředníků a autorem několika odborných publikací.

JUDr. Marian Kokeš, Ph.D., působí jako asistent soudce Ústavního soudu Vojtěcha Šimíčka a současně jako odborný asistent na katedře ústavního práva Právnické fakulty UP se specializací na obory ústavního práva a lidských práv, k čemuž také publikoval řadu odborných článků. Mimo jiné je rovněž spoluautorem komentáře k zákonu o zvláštních řízeních soudních.

Mgr. Michal Králík, Ph.D., je absolventem Právnické fakulty MU a postgraduálního studia v oboru občanského práva tamtéž. Od roku 2009 působí jako soudce Nejvyššího soudu v senátě specializovaném na oblast věcných práv. Věnuje se vzdělávání soudců, justičních a právních čekatelů, advokátů a notářů. Je členem oborové komise studijního oboru Občanské právo na Právnické fakultě MU. V oblasti tzv. sportovního práva se zaměřuje na právní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy.

JUDr. Ondřej Kubát je od roku 2009 předsedou senátu Obvodního soudu pro Prahu 8 se zaměřením zejména na věci občanskoprávní a obchodní, v letech 2015–2016 vykonával specializaci na věci pojistovací. V období 2006–2009 působil jako státní zástupce OSZ pro Prahu 5 se zaměřením na hospodář-

skou trestnou činnost. Pracoval též jako právník v ČSOB na úseku Evropského práva a složité případy a justiční čekatel.

JUDr. Jan Lasák, Ph.D., LL.M., je advokátem spolupracujícím s Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář. V letech 2008 a 2009 působil coby asistent předsedkyně Nejvyššího soudu. Absolvoval Právnickou fakultu MU, Fakultu sociálních studií MU a Kolumbijskou univerzitu v New Yorku. Pravidelně přednáší a publikuje především v oblasti obchodního práva.

Mgr. Jiří Lochman, studoval na Právnické fakultě MU. V roce 2000 byl jmenován soudcem Obvodního soudu pro Prahu 8. Od roku 2012 působí jako místopředseda občanskoprávního úseku tohoto soudu.

JUDr. Jan Lokajíček, Ph.D., advokát, je absolventem Právnické fakulty UK a University College Cork, Irsko. Specializuje se především na transakční poradenství a korporátní právo. Vedle toho se věnuje prakticky orientované akademické činnosti, v rámci které pravidelně přispívá do odborného tisku. V roce 2016 byl uveden v přehledu Inovativní právníci vydaném časopisem Ekonom.

Mgr. Andrea Lomozová byla jmenována soudkyní v roce 2002. Působí střídavě na opatrnickém a civilním úseku. Od října 2016 byla jmenovaná předsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 5.

Mgr. Ondřej Mikula je advokátem v AK Kocián Šolc Balaštík. Zaměřuje se na problematiku kapitálového trhu, investičních fondů, cenných papírů, bankovnictví a FinTechu. Je spoluautorem komentářů a autorem článků a dalších odborných textů týkajících se oblasti regulace kapitálového trhu. Pravidelně se věnuje též lektorské a přednáškové činnosti.

Mgr. Tereza Mimrová působí jako advokátní koncipientka v advokátní kanceláři Kruták & Partners, advokátní kancelář a je externí doktorandkou na Právnické fakultě UP.

Mgr. Vojtěch Mlynář vystudoval Právnickou fakultu UK a absolvoval dlouhodobé studijní pobytu na univerzitě v Antverpách a v San Francisku. Problematice nájmu se věnuje v rámci koncipientské praxe v advokátní kanceláři BADOHK. Působí dále ve spolku Fair Art, jehož cílem je zpřístupňování právních vědomostí studentům a absolventům výtvarných škol.

Mgr. Ing. Martin Muzikář je trvalým zástupcem notáře v Praze. Absolvoval Právnickou fakultu UK (2012) a Fakultu financí a účetnictví VŠE v Praze (2010: Bc. obor finance, 2013: Ing. obor bankovnictví a pojišťovnictví). V rámci praktické a publikační činnosti se zabývá především problematikou dědictvého práva a řízení o pozůstalosti.

JUDr. Petra Myšáková, Ph.D., LL.M., je seniorní advokátkou finanční praxe pražské pobočky mezinárodní advokátní kanceláře Allen & Overy. Specializuje na oblast bankovnictví a financí, ve které klientům radí při financování akvizic, nemovitostí a projektů. Po celou dobu své profesní kariéry pravidelně přednáší na právnických fakultách a publikuje v řadě tuzemských i zahraničních publikací.

Mgr. Radim Neubauer je od roku 2015 prezident Notářské komory ČR. V roce 2014 byl prezidentem Notářské komory pro Hl. m. Prahu. Vystudoval Právnickou fakultu UK a Aledo High School v Illinois (USA). Od roku 2011 je členem Evropského právního institutu (ELI) a působil v Komisi pro evropské záležitosti Mezinárodní unie notářství (2008–2014).

JUDr. Hana Nová působí od roku 1991 jako soudkyně na úseku rodinněprávním Obvodního soudu pro Prahu 8. V oblasti pedagogické praxe přednášela mimo jiné pro Justiční akademii, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti, Magistrát hl. m. Prahy. Působí na Filosofické fakultě UK, katedře sociální práce a katedře sociální pedagogiky a spolupracuje s Právnickou fakultou UK. Je autorkou a spoluautorkou řady publikací.

Mgr. Martin Pašek je absolvent Právnické fakulty UK, předseda občanskoprávního odvolacího a evidenčního senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem. V letech 2011 a 2012 působil jako zástupce tohoto soudu v Sítí pilotních soudů Evropské komise pro efektivitu justice Rady Evropy, podílel se na práci při přípravě Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví.

JUDr. Tomáš Pavelka, LL.M., je advokátním koncipientem působícím v kanceláři CMS Cameron McKenna se specializací na právo hospodářské soutěže, veřejných zakázek a litigaci. Absolvoval *summa cum laude* Právnickou fakultu UK a studia na University of Cambridge, Université Paris 2, a Københavns Universitet. Kromě publikování v odborných periodických je přispěvatelem blogu Jiné právo.

Mgr. Robert Pavlů vystudoval Právnickou fakultu UK a působí jako advokát v pražské kanceláři Allen & Overy, kde se věnuje zejména sporné agendě a složitým případům. Pravidelně přednáší jako externí vyučující na právnických fakultách v Praze a Brně.

Mgr. Mgr. Jan Petrov, Ph.D., LL.M., je odborný asistent na katedře soukromého práva a civilního procesu Právnické fakulty UP, advokát a counsel v AK BADOHK, se zaměřením na spornou agendu,

korporační právo a analýzu složitých právních otázek. Absolvoval Právnickou fakultu UK, IES FSV UK (finance, ekonomie), NYU Law School a rok studia na Univerzitě v Bonnu. Působil mj. jako ředitel Justiční akademie a člen rekodifikační komise pro ObčZ.

JUDr. Petra Joanna Pipková, Ph.D., LL.M.eur., vystudovala Právnickou fakultu UK. V rámci studia na Univerzitě v Pasově [Erasmus, LL.M. (DAAD)] se zabývala civilním a soutěžním právem. Pracovala jako vědecký pracovník na Ústavu pro evropské deliktní právo Rakouské akademie věd ve Vídni. Nyní je vědeckým pracovníkem Centra pro právní komparatistiku na Právnické fakultě UK, kde také učí občanské a soutěžní právo, a právním expertem v AK Havel, Holásek & Partners.

Mgr. Jakub Porod je advokátním koncipientem v advokátní kanceláři Kocián Šolc Balaštík, advokátní kancelář. Ve své praxi se věnuje závazkovému a korporačnímu právu.

Mgr. Michaela Povolná, MA, je doktorandkou Právnické fakulty UK, kde působí při Centru zdravotnického práva. Jako externí vyučující rovněž přednáší na 3. lékařské fakultě UK či Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. Tento výstup vznikl v rámci projektu Specifického vysokoškolského výzkumu 2016-260246.

Mgr. Jiří Remeš je absolventem Právnické fakulty MU. Toho času působí jako asistent soudce u Městského soudu v Praze. Prošel také působením v advokaci. Ve svém profesním životě se věnuje zejména občanskému právu hmotnému a procesnímu, kde se zaměřuje mj. na otázky obecné dogmatiky, metodologie a aktuální judikatury. Věnuje se také pramenům římského práva a publikuje v odborném tisku.

Doc. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D., působí na katedře občanského práva Právnické fakulty MU. Věnuje se především problematici osob v právním smyslu, kterou studovala i v Nizozemí (Vrije Universiteit Amsterdam, 2001), ve Švýcarsku (Institute Suisse Driot Comparé, Lausanne, 2001) a v Německu (MPI, Hamburg, 2011). Je autorkou několika monografií, pravidelně publikuje v českém i zahraničním odborném tisku. Aktivně se zapojuje do diskusí o stavu a vývoji soukromého práva.

Mgr. Hynek Růžička, LL.M., Absolvovala Právnickou fakultu ZČU a University of Durham, obor European Legal Studies. Od roku 2006 působil jako právník v pojíšťovnictví, v letech 2011–2013 pracoval jako ředitel právního odboru České pojišťovny. Od roku 2014 je advokátem zapsaným do seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou.

JUDr. Michal Ryška je soudcem Krajského soudu v Brně. Externě působí na Masarykově a Karlově univerzitě. Přednáší i pro Justiční akademii a je členem redakční rady Časopisu pro právní vědu a praxi.

Mgr. Dušan Sedláček je partnerem v advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners, s. r. o. Ve své praxi se zaměřuje na závazkové právo, spornou agendu a insolvenční řízení. Právnickou fakultu UK v Praze absolvoval v roce 1997, advokátem je od roku 2001.

Mgr. Martin Slováček je od roku 2012 předsedou Obvodního soudu pro Prahu 6. Po absolutoriu Právnické fakulty UK působil v justice, jako justiční čekatel Městského soudu v Praze, soudce Obvodního soudu pro Prahu 8 a od roku 2006 místopředseda Obvodního soudu pro Prahu 8. Působí jako civilní soudce se specializací na věci s cizím prvkem.

Mgr. Michaela Smolková (Vitvarová) je notářskou koncipientkou. Během studia na Právnické fakultě MU absolvovala pobyt na Université de Fribourg a Universität Bern, účastnila se právních soutěží v ČR a v USA a působila na pozici stážistky u Ústavního soudu. V minulosti pracovala jako asistent soudce Nejvyššího správního soudu a spolupracovala s Kanceláří veřejného ochránce práv.

JUDr. Jiří Spáčil, CSc., je předsedou senátu Nejvyššího soudu. Je autorem řady odborných pojednání; v Nakladatelství C. H. Beck vyšlo např. Ochrana vlastnictví a držby v občanském zákoníku, Věcná břemena v občanském zákoníku; je vedoucím kolektivu, který zpracoval komentář ke III. dílu nového občanského zákoníku.

Mgr. Zuzana Spáčilová je absolventkou Právnické fakulty MU. Působí jako asistentka soudce u Obvodního soudu pro Prahu 5, dříve u Obvodního soudu pro Prahu 4.

JUDr. Stanislav Sviták, Ph.D., je soudcem Krajského soudu v Ústí nad Labem.

JUDr. Lukáš Svoboda, po absolutoriu působil krátce ve státní správě v oblasti majetkovářní agendy. Od roku 2001 pracuje v Nakladatelství C. H. Beck, od roku 2011 pak v pozici programového ředitele. Příležitosti publikuje v odborném tisku.

JUDr. Helena Svobodová je předsedkyní senátu Obvodního soudu pro Prahu 9. V justici působí od roku 1992 se specializací na opatrovnické řízení. Je členkou rady Spolku rodinněprávních a opatrovnických soudců.

Doc. JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D., působí na katedře obchodního práva Právnické fakulty MU a jako asistent soudce Nejvyššího soudu. Přednáší též pro externí posuchače z právní i podnikové praxe a pro studenty ekonomických oborů. Je autorem řady publikací, v nichž se zaměřuje především na smluvní obchodní právo. Dlouhodobě se věnuje také ekonomické analýze práva a jejímu využití v soukromém právu.

Mgr. Olga Šimarková působí v justici od roku 1997. Od roku 2003 je soudkyní Obvodního soudu pro Prahu 8; specializuje se na rodinněprávní a opatrovnickou agendu.

Mgr. Ing. Jan Šovar působí v AK Kocián Šolc Balaštík. Léta se zabýval legislativou kapitálového trhu, pracoval pro Výbor evropských regulátorů cenných papírů v Paříži a v Deutsche Bank v Londýně. Zaměřuje se na právo finančního trhu, mj. dematerializované cenné papíry, investiční fondy, investiční a platební služby. Aktuálně též na fenoménu FinTech. Je autorem komentářů, článků a příspěvků k tématu tématům. V této oblasti též přednáší.

JUDr. Tomáš Tintěra, Ph.D., absolvovala Právnickou fakultu UP a na této fakultě působí jako vysokoškolský pedagog na katedře soukromého práva a civilního procesu. Vykonává také praxi jako samostatný advokát.

JUDr. Antonín Valuš, Ph.D., je advokátním koncipientem v KMVS advokátní kancelář. Po absolvování Právnické fakulty UP pracoval jako právník na Ministerstvu zdravotnictví a ve Státním ústavu pro kontrolu léčiv. Specializuje se na zdravotnická a farmaceutická právo se zaměřením na problematiku regulace reklamy a regulatory compliance v oblasti léčivých přípravků.

Mgr. Kateřina Vančurová je advokátkou v advokátní kanceláři Láník & partneři.

JUDr. Ondřej Vondráček, Ph.D., LL.M., je právníkem Generálního ředitelství pro Spravedlnost a ochranu spotřebitele Evropské komise. Zabývá se mezinárodním právem soukromým a spotřebitelskými věcmi. Je absolventem Právnické fakulty UK a College of Europe v Bruggách. Působil v pražské advokátní kanceláři Allen & Overy. Názory uvedené v této publikaci jsou jeho osobní a nemohou být připisovány Evropské komisi.

Mgr. Lukáš Vondřich, Ph.D., působí jako advokát v pražské kanceláři Allen & Overy, kde se specializuje na finanční transakce a oblast českého a evropského insolvenčního práva a restrukturalizace dluhů. Vystudoval Právnickou fakultu UK, kde následně získal i titul Ph.D.

Mgr. Michal Výtisk je předsedou senátu Městského soudu v Praze se specializací na soukromoprávní spory ve věcech hospodářské soutěže a ochrany práv z průmyslového vlastnictví. V justici působí od roku 2000, v letech 2006–2011 jako místopředseda Obvodního soudu pro Prahu 1, v letech 2011–2014 jako předseda Obvodního soudu pro Prahu 10 a od roku 2014 jako místopředseda Městského soudu v Praze.

Mgr. Michaela Wenzlová je soudkyní Obvodního soudu pro Prahu 9. V justici působí od roku 2008, v letech 2008–2012 působila jako soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1, v letech 2013–2016 jako soudkyně Městského soudu v Praze se specializací na insolvenční právo, od roku 2017 působí jako předsedkyně Obvodního soudu pro Prahu 9.

JUDr. Jiří Zapletal, Ph.D., LL.M., je advokátem v advokátní kanceláři Weil, Gotshal & Manges. Zaměřuje se na smluvní závazkové právo, práva duševního vlastnictví, regulaci veřejných zakázek a oblast fúzí a akvizic. Studioval na Právnické fakultě MU, na John Marshall Law School v Chicagu a postgraduálně na Právnické fakultě UK a na King's College London.

JUDr. Petr Zima je činný v oblasti obchodního práva a civilního procesu, publikuje o problémech, které jsou mimo mainstream, jako je právo stavby, oceňování podniků, specifická soudní řízení a rozvodní řízení, svěřenské fondy. Zatupuje před soudy všech stupňů, včetně ESLP a SDEU. Dříve působil též lektorem na Vysoké škole ekonomie a managementu v Praze.

Mgr. Hynek Zoubek je soudcem od roku 2006, profesně zaměřeným na agendu občanskoprávní a insolvenční. Od října 2015 je místopředsedou Městského soudu v Praze pro věci občanskoprávní a předsedou civilního odvolacího senátu. Je lektorem Justiční akademie a přednáší pro Českou advokátní komoru (civilní právo procesní, insolvenční právo), příležitostně publikuje.

Obsah

Předmluva	V
O autorech	VI
Přehled použitých zkratek	XXV
Přehled citované literatury	XXXIX
Komentář k občanskému zákoníku	
Část první. Obecná část (§ 1–654)	1
Hlava I. Předmět úpravy a její základní zásady (§ 1–14)	1
Díl 1. Soukromé právo (§ 1–8)	1
Díl 2. Užití předpisů občanského práva (§ 9–11)	42
Díl 3. Ochrana soukromých práv (§ 12–14)	48
Hlava II. Osoby (§ 15–435)	53
Díl 1. Všeobecná ustanovení (§ 15–22)	53
Díl 2. Fyzické osoby (§ 23–117)	70
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 23–37)	70
Oddíl 2. Podpůrná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat (§ 38–65) ..	86
Oddíl 3. Nezvěstnost (§ 66–70)	111
Oddíl 4. Domněnka smrti (§ 71–76)	113
Oddíl 5. Jméno a bydliště člověka (§ 77–80)	117
Oddíl 6. Osobnost člověka (§ 81–117)	122
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 81–83)	122
Pododdíl 2. Podoba a soukromí (§ 84–90)	138
Pododdíl 3. Právo na duševní a tělesnou integritu (§ 91–103)	150
Pododdíl 4. Práva člověka převzatého do zdravotnického zařízení bez jeho souhlasu (§ 104–110)	168
Pododdíl 5. Nakládání s částmi lidského těla (§ 111–112)	175
Pododdíl 6. Ochrana lidského těla po smrti člověka (§ 113–117)	177
Díl 3. Právnické osoby (§ 118–418)	179
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 118–209)	179
Oddíl 2. Korporace (§ 210–302)	271
Pododdíl 1. Obecně o korporacích (§ 210–213)	271
Pododdíl 2. Spolek (§ 214–302)	277
Oddíl 3. Fundace (§ 303–401)	349
Pododdíl 1. Obecně o fundacích (§ 303–305)	349
Pododdíl 2. Nadace (§ 306–393)	351
Pododdíl 3. Nadační fond (§ 394–401)	411
Oddíl 4. Ústav (§ 402–418)	419
Díl 4. Spotřebitel (§ 419–419)	434
Díl 5. Podnikatel (§ 420–435)	436
Hlava III. Zastoupení (§ 436–488)	456
Díl 1. Všeobecná ustanovení (§ 436–440)	456
Díl 2. Smluvní zastoupení (§ 441–456)	465
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 441–449)	465
Oddíl 2. Prokura (§ 450–456)	481
Díl 3. Zákonné zastoupení a opatrovnictví (§ 457–488)	491
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 457–464)	491
Oddíl 2. Opatrovnictví člověka (§ 465–485)	499
Oddíl 3. Opatrovnictví právnické osoby (§ 486–488)	516

Hlava IV. Věci a jejich rozdělení (§ 489–544)	520
Díl 1. Všeobecná ustanovení (§ 489–495)	520
Díl 2. Rozdělení věcí (§ 496–504)	528
Díl 3. Součást věci a příslušenství věci (§ 505–513)	538
Díl 4. Cenný papír (§ 514–544)	546
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 514–524)	546
Oddíl 2. Záknihované cenné papíry (§ 525–528)	557
Oddíl 3. Přeměna cenného papíru na záknihovaný cenný papír a přeměna záknihovaného cenného papíru na cenný papír (§ 529–544)	569
Pododdíl 1. Přeměna cenného papíru na záknihovaný cenný papír (§ 529–535)	569
Pododdíl 2. Přeměna záknihovaného cenného papíru na cenný papír (§ 536–544)	576
Hlava V. Právní skutečnosti (§ 545–654)	582
Díl 1. Právní jednání (§ 545–599)	582
Oddíl 1. Všeobecná ustanovení (§ 545–554)	582
Oddíl 2. Výklad právních jednání (§ 555–558)	592
Oddíl 3. Forma právních jednání (§ 559–564)	596
Oddíl 4. Soukromá listina a veřejná listina (§ 565–569)	602
Oddíl 5. Právní jednání vůči nepřítomné osobě (§ 570–573)	607
Oddíl 6. Neplatnost právních jednání (§ 574–588)	610
Oddíl 7. Relativní neúčinnost (§ 589–599)	629
Díl 2. Právní události (§ 600–608)	642
Díl 3. Promlčení a prekluze (§ 609–654)	648
Oddíl 1. Promlčení (§ 609–653)	648
Pododdíl 1. Všeobecná ustanovení (§ 609–628)	648
Pododdíl 2. Délka promlčecí lhůty (§ 629–644)	664
Pododdíl 3. Běh promlčecí lhůty (§ 645–652)	679
Pododdíl 4. Obnovení nároku a běh nové promlčecí lhůty (§ 653–653)	691
Oddíl 2. Prekluze (§ 654–654)	692
Část druhá. Rodinné právo (§ 655–975)	693
Hlava I. Manželství (§ 655–770)	693
Díl 1. Všeobecné ustanovení (§ 655–655)	693
Díl 2. Vznik manželství (§ 656–676)	693
Díl 3. Zdánlivé manželství a neplatnost manželství (§ 677–686)	707
Oddíl 1. Zdánlivé manželství (§ 677–679)	707
Oddíl 2. Neplatnost manželství (§ 680–686)	711
Díl 4. Povinnosti a práva manželů (§ 687–753)	716
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 687–707)	716
Oddíl 2. Manželské majetkové právo (§ 708–753)	733
Díl 5. Zánik manželství (§ 754–770)	795
Oddíl 1. Obecné ustanovení (§ 754–754)	795
Oddíl 2. Rozvod manželství (§ 755–758)	796
Oddíl 3. Následky zániku manželství (§ 759–770)	800
Hlava II. Přibuzenství a švagrovství (§ 771–927)	809
Díl 1. Všeobecná ustanovení (§ 771–774)	809
Díl 2. Poměry mezi rodiči a dítětem (§ 775–927)	811
Oddíl 1. Určování rodičovství (§ 775–793)	811
Oddíl 2. Osvojení (§ 794–854)	826
Pododdíl 1. Osvojení, osvojitel a osvojování dítě (§ 794–804)	826
Pododdíl 2. Souhlas s osvojením (§ 805–822)	833
Pododdíl 3. Péče před osvojením (§ 823–831)	844
Pododdíl 4. Následky osvojení (§ 832–845)	854
Pododdíl 5. Osvojení zletilého (§ 846–854)	863
Oddíl 3. Rodiče a dítě (§ 855–923)	867
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 855–859)	867
Pododdíl 2. Osobní jméno a příjmení dítěte (§ 860–864)	871

Pododdíl 3. Rodičovská odpovědnost (§ 865–909)	877
Pododdíl 4. Vyživovací povinnost (§ 910–923)	907
Oddíl 4. Zvláštní opatření při výchově dítěte (§ 924–926)	920
Oddíl 5. Vztahy mezi dítětem a jinými příbuznými a dalšími osobami (§ 927–927)	923
Hlava III. Poručenství a jiné formy péče o dítě (§ 928–975)	925
Díl 1. Poručenství (§ 928–942)	925
Díl 2. Opatrovnický dítěte (§ 943–952)	935
Oddíl 1. Opatrovník (§ 943–947)	935
Oddíl 2. Opatrovník pro správu jméni dítěte (§ 948–952)	938
Díl 3. Svěření dítěte do péče jiné osoby a pěstounství (§ 953–970)	940
Oddíl 1. Svěření dítěte do péče jiné osoby (§ 953–957)	940
Oddíl 2. Pěstounství (§ 958–970)	946
Díl 4. Ústavní výchova (§ 971–975)	954
Část třetí. Absolutní majetková práva (§ 976–1720)	959
Hlava I. Všeobecná ustanovení (§ 976–978)	959
Hlava II. Věcná práva (§ 979–1474)	965
Díl 1. Obecná ustanovení (§ 979–986)	965
Díl 2. Držba (§ 987–1010)	984
Díl 3. Vlastnictví (§ 1011–1114)	1023
Oddíl 1. Povaha vlastnického práva a jeho rozsah (§ 1011–1044)	1023
Oddíl 2. Nabytí vlastnického práva (§ 1045–1114)	1059
Pododdíl 1. Přivlastnění a nález (§ 1045–1065)	1059
Pododdíl 2. Přirozený přírůstek (§ 1066–1073)	1069
Pododdíl 3. Umělý přírůstek (§ 1074–1087)	1071
Pododdíl 4. Smíšený přírůstek (§ 1088–1088)	1090
Pododdíl 5. Vydržení (§ 1089–1098)	1091
Pododdíl 6. Převod vlastnického práva (§ 1099–1108)	1103
Pododdíl 7. Nabytí vlastnického práva od neoprávněného (§ 1109–1113)	1114
Pododdíl 8. Nabytí vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci (§ 1114–1114)	1129
Díl 4. Spolučastnictví (§ 1115–1239)	1130
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 1115–1120)	1130
Oddíl 2. Spolučastnický podíl (§ 1121–1125)	1137
Oddíl 3. Správa společné věci (§ 1126–1139)	1144
Oddíl 4. Oddělení ze spolučastnictví a zrušení spolučastnictví (§ 1140–1157)	1157
Oddíl 5. Bytové spolučastnictví (§ 1158–1222)	1176
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1158–1162)	1176
Pododdíl 2. Vznik jednotky (§ 1163–1169)	1184
Pododdíl 3. Výstavba domu s jednotkami (§ 1170–1174)	1189
Pododdíl 4. Práva a povinnosti vlastníka jednotky (§ 1175–1188)	1193
Pododdíl 5. Správa domu a pozemku (§ 1189–1216)	1203
Pododdíl 6. Zrušení bytového spolučastnictví (§ 1217–1219)	1226
Pododdíl 7. Společná ustanovení (§ 1220–1222)	1228
Oddíl 6. Přidatné spolučastnictví (§ 1223–1235)	1229
Oddíl 7. Zvláštní ustanovení o společenství jménem (§ 1236–1239)	1238
Díl 5. Věcná práva k cizím věcem (§ 1240–1399)	1241
Oddíl 1. Právo stavby (§ 1240–1256)	1241
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1240–1242)	1241
Pododdíl 2. Vznik a zánik práva stavby (§ 1243–1249)	1244
Pododdíl 3. Právní poměry z práva stavby (§ 1250–1256)	1252
Oddíl 2. Věcná břemena (§ 1257–1308)	1256
Pododdíl 1. Obecná ustanovení o služebnostech (§ 1257–1259)	1256
Pododdíl 2. Nabytí služebnosti (§ 1260–1262)	1260
Pododdíl 3. Právní poměry ze služebnosti (§ 1263–1266)	1263
Pododdíl 4. Některé pozemkové služebnosti (§ 1267–1282)	1265
Pododdíl 5. Užívající právo (§ 1283–1298)	1274

Pododdíl 6. Zánik služebnosti (§ 1299–1302)	1281
Pododdíl 7. Reálná břemena (§ 1303–1308)	1284
Oddíl 3. Zástavní právo (§ 1309–1394)	1289
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1309–1311)	1289
Pododdíl 2. Zastavení (§ 1312–1345)	1295
Pododdíl 3. Rozsah zástavního práva (§ 1346–1352)	1335
Pododdíl 4. Práva a povinnosti ze zástavního práva (§ 1353–1358)	1341
Pododdíl 5. Výkon zástavného práva (§ 1359–1370)	1346
Pododdíl 6. Výkon zástavného práva při více zástavných věřitelích (§ 1371–1375)	1357
Pododdíl 7. Zánik zástavného práva (§ 1376–1379)	1361
Pododdíl 8. Práva vlastníka při uvolnění zástavy (§ 1380–1384)	1367
Pododdíl 9. Zámena zástavného práva (§ 1385–1389)	1372
Pododdíl 10. Podzástavní právo (§ 1390–1394)	1374
Oddíl 4. Zadržovací právo (§ 1395–1399)	1376
Díl 6. Správa cizího majetku (§ 1400–1474)	1382
Oddíl 1. Všeobecná ustanovení o správě cizího majetku (§ 1400–1410)	1382
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1400–1404)	1382
Pododdíl 2. Prostá správa cizího majetku (§ 1405–1408)	1392
Pododdíl 3. Plná správa cizího majetku (§ 1409–1410)	1395
Oddíl 2. Pravidla správy (§ 1411–1437)	1396
Pododdíl 1. Povinnosti správce vůči beneficiantovi (§ 1411–1418)	1396
Pododdíl 2. Povinnosti správce a beneficianta vůči třetím osobám (§ 1419–1422)	1402
Pododdíl 3. Inventář, jistota a pojištění (§ 1423–1427)	1405
Pododdíl 4. Společná správa (§ 1428–1431)	1408
Pododdíl 5. Obezřetné investice (§ 1432–1435)	1412
Pododdíl 6. Vyúčtování (§ 1436–1437)	1415
Oddíl 3. Skončení správy (§ 1438–1447)	1416
Oddíl 4. Svěřenský fond (§ 1448–1474)	1423
Pododdíl 1. Pojem svěřenského fondu a jeho vznik (§ 1448–1452)	1423
Pododdíl 2. Správa svěřenského fondu (§ 1453–1456)	1434
Pododdíl 3. Obmyšlený (§ 1457–1462)	1439
Pododdíl 4. Dohled nad správou svěřenského fondu (§ 1463–1467)	1445
Pododdíl 5. Změny svěřenského fondu (§ 1468–1470)	1449
Pododdíl 6. Zánik svěřenského fondu (§ 1471–1474)	1451
Hlava III. Dědické právo (§ 1475–1720)	1454
Díl 1. Právo na pozůstatost (§ 1475–1490)	1454
Díl 2. Porízení pro případ smrti (§ 1491–1593)	1469
Oddíl 1. Všeobecná ustanovení (§ 1491–1493)	1469
Oddíl 2. Závěť (§ 1494–1581)	1472
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1494–1531)	1472
Pododdíl 2. Forma závěti (§ 1532–1550)	1501
Pododdíl 3. Vedlejší doložky v závěti (§ 1551–1574)	1521
Pododdíl 4. Zrušení závěti (§ 1575–1581)	1539
Oddíl 3. Dědická smlouva (§ 1582–1593)	1546
Díl 3. Odkaz (§ 1594–1632)	1558
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 1594–1603)	1558
Oddíl 2. Zvláštní pravidla o jednotlivých druzích odkazů (§ 1604–1619)	1564
Pododdíl 1. Odkaz věci určitého druhu (§ 1604–1607)	1564
Pododdíl 2. Odkaz určité věci (§ 1608–1611)	1566
Pododdíl 3. Odkaz pohledávky (§ 1612–1617)	1568
Pododdíl 4. Jiné odkazy (§ 1618–1619)	1571
Oddíl 3. Nabytí odkazu (§ 1620–1632)	1572
Díl 4. Zákonné posloupnost (§ 1633–1641)	1579
Díl 5. Povinný díl (§ 1642–1664)	1588
Oddíl 1. Nepominutelný dědic (§ 1642–1645)	1588

Oddíl 2. Vydeření (§ 1646–1649)	1591
Oddíl 3. Ochrana nepominutelného dědice (§ 1650–1653)	1595
Oddíl 4. Výpočet povinného dílu (§ 1654–1657)	1597
Oddíl 5. Započtení na povinný díl a na dědický podíl (§ 1658–1664)	1601
Díl 6. Právo některých osob na zaopatření (§ 1665–1669)	1605
Díl 7. Přechod pozůstatlosti na dědice (§ 1670–1713)	1610
Oddíl 1. Nabytí dědictví (§ 1670–1676)	1610
Oddíl 2. Správa pozůstatlosti a její soupis (§ 1677–1689)	1615
Oddíl 3. Potvrzení dědictví (§ 1690–1693)	1628
Oddíl 4. Rozdělení pozůstatlosti (§ 1694–1700)	1633
Oddíl 5. Dluhy postihující dědice (§ 1701–1713)	1638
Díl 8. Zcizení dědictví (§ 1714–1720)	1647
Část čtvrtá. Relativní majetková práva (§ 1721–3014)	1655
Hlava I. Všeobecná ustanovení o závazcích (§ 1721–2054)	1655
Díl 1. Vznik závazků a jejich obsah (§ 1721–1723)	1655
Díl 2. Smlouva (§ 1724–1788)	1657
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 1724–1730)	1657
Oddíl 2. Uzavření smlouvy (§ 1731–1745)	1669
Oddíl 3. Obsah smlouvy (§ 1746–1755)	1693
Oddíl 4. Forma smlouvy (§ 1756–1758)	1705
Oddíl 5. Účinky smlouvy (§ 1759–1769)	1711
Oddíl 6. Zvláštní způsoby uzavírání smlouvy (§ 1770–1784)	1725
Oddíl 7. Smlouva o smlouvě budoucí (§ 1785–1788)	1738
Díl 3. Obsah závazků (§ 1789–1809)	1743
Díl 4. Ustanovení o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem (§ 1810–1867)	1785
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 1810–1819)	1785
Oddíl 2. Uzavírání smluv distančním způsobem a závazky ze smluv uzavíraných mimo obchodní prostory (§ 1820–1851)	1806
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 1820–1840)	1806
Pododdíl 2. Finanční služby (§ 1841–1851)	1836
Oddíl 3. Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby (§ 1852–1867)	1846
Díl 5. Společné dluhy a pohledávky (§ 1868–1878)	1864
Díl 6. Změny závazků (§ 1879–1907)	1877
Oddíl 1. Změna v osobě věřitele nebo dlužníka (§ 1879–1900)	1877
Pododdíl 1. Změna v osobě věřitele (§ 1879–1887)	1877
Pododdíl 2. Změna v osobě dlužníka (§ 1888–1894)	1884
Pododdíl 3. Postoupení smlouvy (§ 1895–1900)	1903
Oddíl 2. Změny v obsahu závazků (§ 1901–1907)	1910
Díl 7. Zánik závazků (§ 1908–2009)	1917
Oddíl 1. Splnění (§ 1908–1980)	1917
Oddíl 2. Jiné způsoby zániku závazků (§ 1981–2009)	1993
Díl 8. Zajištění a utvrzení dluhů (§ 2010–2054)	2032
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 2010–2017)	2032
Oddíl 2. Zajištění dluhu (§ 2018–2047)	2042
Oddíl 3. Utvrzení dluhu (§ 2048–2054)	2071
Hlava II. Závazky z právních jednání (§ 2055–2893)	2085
Díl 1. Převedení věci do vlastnictví jiného (§ 2055–2188)	2085
Oddíl 1. Darování (§ 2055–2078)	2085
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2055–2065)	2085
Pododdíl 2. Zvláštní ustanovení o platnosti darování (§ 2066–2067)	2098
Pododdíl 3. Odvolání daru (§ 2068–2078)	2100
Oddíl 2. Koupě (§ 2079–2183)	2109
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2079–2084)	2109
Pododdíl 2. Koupě movité věci (§ 2085–2127)	2118
Pododdíl 3. Koupě nemovité věci (§ 2128–2131)	2152

Pododdíl 4. Vedlejší ujednání při kupní smlouvě (§ 2132–2157)	2154
Pododdíl 5. Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě (§ 2158–2174)	2181
Pododdíl 6. Zvláštní ustanovení o koupi závodu (§ 2175–2183)	2198
Oddíl 3. Směna (§ 2184–2188)	2215
Díl 2. Přenechání věci k užití jinému (§ 2189–2400)	2219
Oddíl 1. Výprosa (§ 2189–2192)	2219
Oddíl 2. Výpůjčka (§ 2193–2200)	2223
Oddíl 3. Nájem (§ 2201–2331)	2228
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2201–2234)	2228
Pododdíl 2. Zvláštní ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu (§ 2235–2301)	2261
Pododdíl 3. Zvláštní ustanovení o nájmu prostoru sloužícího podnikání (§ 2302–2315)	2313
Pododdíl 4. Zvláštní ustanovení o podnikatelském pronájmu věcí movitých (§ 2316–2320)	2330
Pododdíl 5. Zvláštní ustanovení o nájmu dopravního prostředku (§ 2321–2325)	2336
Pododdíl 6. Ubytování (§ 2326–2331)	2340
Oddíl 4. Pacht (§ 2332–2357)	2345
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2332–2344)	2345
Pododdíl 2. Zemědělský pacht (§ 2345–2348)	2361
Pododdíl 3. Pacht závodu (§ 2349–2357)	2364
Oddíl 5. Licence (§ 2358–2389)	2372
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2358–2370)	2372
Pododdíl 2. Zvláštní ustanovení pro licenci k předmětu chráněným autorským zákonem (§ 2371–2383)	2387
Pododdíl 3. Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou (§ 2384–2386)	2401
Pododdíl 4. Zvláštní ustanovení pro práva související s právem autorským a pro právo pořizovatele databáze (§ 2387–2389)	2404
Oddíl 6. Záplýjčka (§ 2390–2394)	2404
Oddíl 7. Úvěr (§ 2395–2400)	2411
Díl 3. Pracovní poměr (§ 2401–2401)	2417
Díl 4. Závazky ze schovacích smluv (§ 2402–2429)	2420
Oddíl 1. Úschova (§ 2402–2414)	2420
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2402–2408)	2420
Pododdíl 2. Úschova cenného papíru (§ 2409–2414)	2425
Oddíl 2. Skladování (§ 2415–2429)	2430
Díl 5. Závazky ze smluv příkazního typu (§ 2430–2520)	2439
Oddíl 1. Příkaz (§ 2430–2444)	2439
Oddíl 2. Zprostředkování (§ 2445–2454)	2456
Oddíl 3. Komise (§ 2455–2470)	2466
Oddíl 4. Zasílatelství (§ 2471–2482)	2477
Oddíl 5. Obchodní zastoupení (§ 2483–2520)	2484
Díl 6. Zájezd (§ 2521–2549)	2512
Díl 7. Závazky ze smluv o přepravě (§ 2550–2585)	2538
Oddíl 1. Přeprava osob a věcí (§ 2550–2581)	2538
Pododdíl 1. Přeprava osoby (§ 2550–2554)	2538
Pododdíl 2. Přeprava věci (§ 2555–2571)	2542
Pododdíl 3. Náložný list (§ 2572–2577)	2555
Pododdíl 4. Společná ustanovení o přepravě osob a věcí (§ 2578–2581)	2559
Oddíl 2. Provoz dopravního prostředku (§ 2582–2585)	2562
Díl 8. Dílo (§ 2586–2635)	2565
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 2586–2619)	2565
Oddíl 2. Určení ceny podle rozpočtu (§ 2620–2622)	2613
Oddíl 3. Stavba jako předmět díla (§ 2623–2630)	2618
Oddíl 4. Dílo s nehmotným výsledkem (§ 2631–2635)	2625
Díl 9. Péče o zdraví (§ 2636–2651)	2628

Díl 10. Kontrolní činnost (§ 2652–2661)	2644
Díl 11. Závazky ze smlouvy o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu a inkasu (§ 2662–2700)	2651
Oddíl 1. Účet (§ 2662–2679)	2651
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2662–2668)	2651
Pododdíl 2. Platební účet (§ 2669–2669)	2655
Pododdíl 3. Jiný než platební účet (§ 2670–2675)	2656
Pododdíl 4. Vkladní knížka (§ 2676–2679)	2658
Oddíl 2. Jednorázový vklad (§ 2680–2681)	2661
Oddíl 3. Akreditiv (§ 2682–2693)	2662
Oddíl 4. Inkaso (§ 2694–2700)	2671
Díl 12. Závazky ze zaopatřovacích smluv (§ 2701–2715)	2675
Oddíl 1. Důchod (§ 2701–2706)	2675
Oddíl 2. Výměnek (§ 2707–2715)	2679
Díl 13. Společnost (§ 2716–2746)	2685
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 2716–2720)	2685
Oddíl 2. Práva a povinnosti společníků navzájem (§ 2721–2729)	2693
Oddíl 3. Správa společnosti (§ 2730–2735)	2699
Oddíl 4. Práva a povinnosti společníků k třetím osobám (§ 2736–2738)	2702
Oddíl 5. Zánik členství (§ 2739–2743)	2705
Oddíl 6. Zánik společnosti (§ 2744–2746)	2710
Díl 14. Tichá společnost (§ 2747–2755)	2713
Díl 15. Závazky ze odvážných smluv (§ 2756–2883)	2723
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 2756–2757)	2723
Oddíl 2. Pojištění (§ 2758–2872)	2726
Pododdíl 1. Základní ustanovení (§ 2758–2810)	2726
Pododdíl 2. Škodové pojištění (§ 2811–2820)	2762
Pododdíl 3. Obnosové pojištění (§ 2821–2823)	2769
Pododdíl 4. Obecná ustanovení o pojištění osob (§ 2824–2832)	2770
Pododdíl 5. Životní pojištění (§ 2833–2843)	2775
Pododdíl 6. Úrazové pojištění (§ 2844–2846)	2780
Pododdíl 7. Pojištění pro případ nemoci (§ 2847–2848)	2783
Pododdíl 8. Pojištění majetku (§ 2849–2855)	2783
Pododdíl 9. Pojištění právní ochrany (§ 2856–2860)	2787
Pododdíl 10. Pojištění odpovědnosti (§ 2861–2867)	2790
Pododdíl 11. Pojištění úvěru nebo záruky (§ 2868–2870)	2794
Pododdíl 12. Pojištění finančních ztrát (§ 2871–2872)	2796
Oddíl 3. Sázka, hra a los (§ 2873–2883)	2798
Pododdíl 1. Sázka (§ 2873–2880)	2798
Pododdíl 2. Hra (§ 2881–2881)	2804
Pododdíl 3. Los (§ 2882–2882)	2805
Pododdíl 4. Společné ustanovení (§ 2883–2883)	2806
Díl 16. Závazky z právního jednání jedné osoby (§ 2884–2893)	2807
Oddíl 1. Veřejný příslib (§ 2884–2889)	2807
Pododdíl 1. Příslib odměny (§ 2884–2886)	2807
Pododdíl 2. Vypsání ceny (§ 2887–2889)	2810
Oddíl 2. Slib odškodnění (§ 2890–2893)	2810
Hlava III. Závazky ze deliktů (§ 2894–2990)	2813
Díl 1. Náhrada majetkové a nemajetkové újmy (§ 2894–2971)	2813
Oddíl 1. Základní ustanovení (§ 2894–2908)	2813
Oddíl 2. Povinnost nahradit škodu (§ 2909–2950)	2831
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2909–2919)	2831
Pododdíl 2. Zvláštní ustanovení (§ 2920–2950)	2847
Oddíl 3. Způsob a rozsah náhrady (§ 2951–2971)	2893
Pododdíl 1. Obecná ustanovení (§ 2951–2955)	2893
Pododdíl 2. Náhrada při újmě na přirozených právech člověka (§ 2956–2968)	2900
Pododdíl 3. Zvláštní ustanovení (§ 2969–2971)	2920

Díl 2. Zneužití a omezení soutěže (§ 2972–2990)	2924
Oddíl 1. Obecná ustanovení (§ 2972–2975)	2924
Oddíl 2. Nekalá soutěž (§ 2976–2990)	2930
Hlava IV. Závazky z jiných právních důvodů (§ 2991–3014)	2968
Díl 1. Bezdrobné obohacení (§ 2991–3005)	2968
Díl 2. Nepřikázané jednatelství a upotřebení cizí věci k prospěchu jiného (§ 3006–3014)	2985
Oddíl 1. Nepřikázané jednatelství (§ 3006–3011)	2985
Oddíl 2. Upotřebení cizí věci k prospěchu jiného (§ 3012–3014)	2989
Část pátá. Ustanovení společná, přechodná a závěrečná (§ 3015–3081)	2991
Hlava I. Ustanovení společná (§ 3015–3027)	2991
Hlava II. Ustanovení přechodná a závěrečná (§ 3028–3081)	3004
Díl 1. Přechodná ustanovení (§ 3028–3079)	3004
Oddíl 1. Všeobecná ustanovení (§ 3028–3035)	3004
Oddíl 2. Lhůty a doby (§ 3036–3037)	3016
Oddíl 3. Majetkové právo manželské (§ 3038–3040)	3017
Oddíl 4. Právnické osoby (§ 3041–3053)	3020
Oddíl 5. Věcná práva (§ 3054–3068)	3029
Oddíl 6. Dědictké právo (§ 3069–3072)	3045
Oddíl 7. Závazková práva (§ 3073–3079)	3047
Díl 2. Závěrečná ustanovení (§ 3080–3081)	3053

Jednotlivé části komentáře zpracovali

- JUDr. Jan Bajer: § 303–401, § 3049–3050
 Mgr. Jan Balarin, Ph.D.: § 2430–2482
 JUDr. Irena Bartoňíčková: § 958–970
 Mgr. Ilona Benešová: § 794–822, § 943–947
 Mgr. Vladimír Beran: § 12–14, § 545–588, § 3026
 JUDr. Jana Bílková: § 17, § 21–22, § 600–644, § 647–654, § 3036–3037; společně s M. Muzikářem § 20
 Mgr. Janka Brezáňová: společně s T. Doležilem § 2175–2183, § 2349–2357
 JUDr. Petr Bříza, Ph.D., LL.M.: § 2884–2893, § 3017, § 3024; společně s T. Pavelkou § 1724–1730,
 § 1770–1784, § 1901–1907, § 2652–2661; společně s P. Horákem § 2048–2054
 JUDr. Petr Coufalík: § 1134–1157, § 1230–1235
 JUDr. Jiří Čermák: § 2371–2389
 JUDr. Kateřina Čuhelová, Ph.D.: § 23–37
 JUDr. Eva Dobrovolná, Ph.D., LL.M.: § 1037–1044, § 1303–1308, § 1353–1358, § 1390–1394, § 2701–
 2715
 Mgr. Tomáš Doležil, Ph.D., LL.M. Eur.: společně s J. Brezáňovou § 2175–2183, § 2349–2357
 Mgr. Petr Duda: § 1475–1480, § 1525–1531, § 1542–1550, § 1553–1560, § 1677–1681, § 1714–1720,
 § 3069
 JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D., LL.M.: § 1759–1769, § 2756–2757, § 2873–2883
 JUDr. Klára Dvořáková, M.A.: § 2521–2549, § 3078
 JUDr. Dana Enochová: § 887–895, § 924–927, § 971–975
 Mgr. Jana Guričová: § 1888–1900; společně s J. Lasákem § 122–131, § 168–184, § 2747–2755, § 3042–
 3044
 Mgr. Ondřej Hampl: § 1309–1330, § 1332, § 1341–1342, § 1376–1379
 Mgr. David Havlík: § 1257–1266, § 1299–1302
 JUDr. Ing. Pavel Horák, Ph.D.: § 1958–1980; společně s P. Břízou § 2048–2054
 JUDr. Ing. Dušan Hrabánek: § 210–302, § 3023, § 3045, § 3047–3048, § 3051–3052, § 3054–3061
 Mgr. Ing. Pavlína Hubková, LL.M.: § 489–513, § 1841–1851, § 2158–2174, § 2184–2200, § 3015
 Mgr. et Bc. et Bc. et Bc. Vladimír Janošek: § 120–121, § 132–137, § 144–150, § 161–167, § 185–209,
 § 3018–3019
 JUDr. Lubomír Janoušek, Ph.D.: § 1045–1073; společně s T. Mimrovou § 2402–2408
 JUDr. Michal Janoušek: § 3, § 1083–1087, § 1789–1809, § 2055–2078, § 2415–2429
 Mgr. Anežka Janoušková: § 589–599
 JUDr. Michaela Janoušková: § 766–770, § 2201–2218, § 2235–2301; společně s V. Mlynářem § 3075–
 3076
 Mgr. Klára Jantosová: § 771–793
 Mgr. Ing. Petr Janů: § 118–119, § 138–143, § 151–160, § 3041, § 3053
 JUDr. Eva Kabelková: § 1158–1222, § 3063
 JUDr. Jiří Kindl, MJur., Ph.D.: § 2483–2520
 Mgr. David Kittel: § 1481–1490, § 1642–1664, § 1692–1700, § 3071–3072
 Mgr. Šimon Klein: § 1551–1552, § 1561–1574, § 1582–1593, § 1665–1669, § 1682–1683, § 1709–1713

JUDr. Ing. Ondřej Klička: § 1507–1524, § 1633–1641, § 1670–1676, § 1684–1689
JUDr. Jiří Kocourek: § 2401, § 3025, § 3046
JUDr. Marian Kokeš: § 16, § 19, § 86, § 91–96, § 98–110; společně s M. Ryškou § 81, § 97
Mgr. Michal Králík, Ph.D.: § 708–742, § 764–765, § 3038–3040
JUDr. Ondřej Kubát: § 743–753, § 2586–2635, § 3021
JUDr. Jan Lasák, Ph.D., LL.M.: společně s J. Guričovou § 122–131, § 168–184, § 2747–2755, § 3042–3044
Mgr. Jiří Lochman: § 1868–1878
JUDr. Jan Lokajíček, Ph.D.: § 1400–1447, § 2716–2746
Mgr. Andrea Lomozová: společně s Z. Spáčilovou § 38–76, § 896–905, § 920, § 948–952, § 3032–3034
Mgr. Ondřej Mikula: § 514–524, § 2409–2413
Mgr. Tereza Mimrová: § 2662–2700, § 2861–2872, § 3077; společně s L. Janouškem § 2402–2408
Mgr. Vojtěch Mlynář: § 2219–2234, § 2302–2348, § 3074; společně s M. Janouškovou § 3075–3076
Mgr. Ing. Martin Muzikář: § 15, § 18, § 1491–1506, § 1532–1541, § 1575–1581, § 1701–1708, § 3070; společně s J. Bílkovou § 20
JUDr. Petra Myšáková, Ph.D., LL.M.: § 1335–1340, § 1879–1887
Mgr. Radim Neubauer: § 1594–1632, § 1690–1691
JUDr. Hana Nová: § 855–859, § 865–886, § 906–919, § 921–923
Mgr. Martin Pašek: § 4–5, § 2894–2955, § 2969–2971
JUDr. Tomáš Pavelka, LL.M.: společně s T. Břízou § 1724–1730, § 1770–1784, § 1901–1907, § 2652–2661
Mgr. Robert Pavlů: § 980–986, § 3064–3065
Mgr. Mgr. Jan Petrov, Ph.D., LL.M.: § 1, § 7, § 645–646, § 976–979, § 987–1010, § 1089–1098, § 1109–1114, § 1343–1345, § 1380–1389, § 1395–1399, § 2390–2400, § 3031, § 3066–3068
JUDr. Petra Joanna Pipková, Ph.D., LL.M.eur.: § 6, § 8, § 1074–1082, § 1088, § 1099–1103, § 1105–1108, § 2973–2975, § 2977, § 2979, § 2980, § 2982, § 2984, § 2986, § 2990
Mgr. Jakub Porod: § 1914–1925, § 1936–1938, § 2018–2028, § 2045–2047, § 2140–2149; společně s K. Vančurovou § 1926–1935
Mgr. Michaela Povolná, MA: § 2636–2651
Mgr. Jiří Remeš: § 2, § 10, § 1115–1133, § 1223–1229, § 1236–1239, § 3028–3030, § 3062; společně s M. Výtiskem § 9
doc. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.: § 402–418
Mgr. Hynek Růžička, LL.M.: § 2758–2860
JUDr. Michal Ryška: § 77–80, § 82–85, § 87–90, § 2956–2968; společně s M. Kokešem § 81, § 97; společně s D. Sedláčkem § 3004
Mgr. Dušan Sedláček: § 2991–3003, § 3005–3014; společně s M. Ryškou § 3004
Mgr. Martin Slováček: § 655–707, § 754–763, § 3020, § 3022
Mgr. Michaela Smolková (Vitvarová): § 1011–1036
JUDr. Jiří Spáčil, CSc.: § 1267–1298
Mgr. Zuzana Spáčilová: společně s A. Lomozovou § 38–76, § 896–905, § 920, § 948–952, § 3032–3034
JUDr. Stanislav Sviták, Ph.D.: § 2040–2044
JUDr. Lukáš Svoboda: § 2132–2139, § 2150–2157
JUDr. Helena Svobodová: § 860–864, § 928–942, § 953–957
doc. JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.: § 1721–1723, § 1731–1758
Mgr. Olga Šimarková: § 823–854, § 3035
Mgr. Ing. Jan Šovar: § 525–544, § 1104, § 1331, § 1333–1334, § 2414

JUDr. Tomáš Tintěra, Ph.D.: § 436–456
JUDr. Antonín Valuš, Ph.D.: § 111–117
Mgr. Kateřina Vančurová: § 1785–1788, § 1908–1913, § 1939–1957; společně s J. Porodem § 1926–1935
JUDr. Ondřej Vondráček, Ph.D., LL.M.: § 419, § 1810–1840, § 1852–1867, § 3016
Mgr. Lukáš Vondřich, Ph.D.: § 1346–1352, § 1359–1375
Mgr. Michal Výtisk: § 11, § 486–488, § 1981–2009, § 2358–2370, § 2972, § 2976, § 2978, § 2981, § 2983, § 2985, § 2987–2989; společně s J. Remešem § 9
Mgr. Michaela Wenzlová: § 457–485, § 2550–2585
JUDr. Jiří Zapletal, Ph.D., LL.M.: § 420–435, § 2079–2131
JUDr. Petr Zima: § 1240–1256, § 1448–1474
Mgr. Hynek Zoubek: § 2010–2017, § 2029–2039, § 3027, § 3073